

**SLOVANSKÝ
ÚSTAV** Akademie věd
České republiky

&

Ústav pro jazyk český
Akademie věd České republiky

Slovanský ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.
Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, v. v. i.

Mezinárodní vědecká konference
Synsémantické slovní druhy ve slovanských jazycích

30.–31. března 2023

On-line v platformě Zoom

Konference se koná pod záštitou
České společnosti pro slavistická, balkanistická a byzantologická studia, z. s.

ČSSBBS

Program konference

Čtvrtek 30. března 2023

9:00 – 9:15	Oficiální zahájení	<u>Link pro připojení</u>
	Mgr. Václav Čermák, Ph.D.	ředitel Slovanského ústavu Akademie věd České republiky, v. v. i.
	PhDr. Martin Prošek, Ph.D.	ředitel Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky, v. v. i.
	PhDr. Karolína Skwarska, Ph.D.	vedoucí oddělení slavistické lingvistiky a lexikografie Slovanského ústavu Akademie věd České republiky, v. v. i.
	PhDr. Vojtěch Veselý, Ph.D.	vedoucí oddělení gramatiky Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky, v. v. i.

.....

9:15 – 10:45	Plenární zasedání I. <i>předsedá Vojtěch Veselý</i>	<u>Link pro připojení</u>
9:15 – 10:00	Prof. dr. Andreja Žele (University of Ljubljana, Slovenia)	<i>Free-morphemeness in Slovene on the Example of Prepositions in Grammar and Dictionary</i>
10:00 – 10:45	Prof. PaedDr. Jana Kesselová, CSc. (Prešovská univerzita v Prešove, Slovensko)	<i>Status, register, funkcie a typy interjekcií v slovenčine</i>

.....

10:45 – 11:00 *Přestávka*

.....

11:00 – 12:30	Plenární zasedání II. <i>předsedá Karolína Skwarska</i>	<u>Link pro připojení</u>
11:00 – 11:45	Д.ф.н., проф. Наталія Дарчук, к.ф.н., доц. Оксана Зубань (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна)	<i>Метрична модель ідіостилів українських поетів на матеріалі лексико-граматичного класу часток</i>
11:45 – 12:30	Mgr. Barbora Štěpánková, Ph.D. (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	<i>Místo částic v češtině (pohledem psaných a mluvených korpusů)</i>

.....

12:30 – 13:30 *Přestávka na oběd*

.....

13:30 – 15:35	Sekce I. <i>moderuje</i> <i>Hanna Sytar</i>	<u>Link pro připojení</u>	Sekce II. <i>moderuje</i> <i>Ondřej Bláha</i>	<u>Link pro připojení</u>
13:30 – 13:55	Vladislav Knoll (Slovanský ústav AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>Aditory v moldavské kancelářské slovanštině</i>	Marie Kopřivová (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	<i>Synsémantika jako součást českých frazémů</i>
13:55 – 14:20	Катерина Городенська (Інститут української мови НАН України, Київ, Україна)	<i>Зв'язки як самостійний тип службових слів-морфем</i>	Jana Hoffmannová, Lucie Jílková (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>„A pak se teda jakože vrátím k práci...“ Synsémantikum „jakože“ v současné komunikaci</i>
14:20 – 14:45	Ірина Кононенко (Uniwersytet Warszawski, Polska)	<i>Міжмовна омонімія українських і польських службових частин мови</i>	Anna Pavlova (Universität Mainz, Deutschland)	<i>Synsemantika als Anker in syntaktischen Phrasemen</i>
14:45 – 15:10	Markus Giger (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	<i>„Habere“ jako sponové a auxiliární sloveso ve slovanských jazycích</i>	Marianna Hudcovičová (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Slovensko)	<i>Vybrané slovenské datívne predložky v konfrontácii s angličtinou</i>
15:10 – 15:35	Lucie Saicová Římalová (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	<i>Předložky a emoce v současné češtině</i>	Peter Ďurčo, Anita Braxatorisová (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Slovensko)	<i>Vybrané slovenské a ruské synsémantické konštrukcie v konfrontačnom aspekte</i>

.....
15:35 – 15:50 *Přestávka*
.....

15:50 – 17:30	Sekce III. <i>moderuje</i> <i>Maria Shvedova</i>	<u>Link pro připojení</u>	Sekce IV. <i>moderuje</i> <i>Karolína Skwarska</i>	<u>Link pro připojení</u>
15:50 – 16:15	Василь Грещук, Валентина Грещук (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна)	<i>Гуцульські діалектні прийменники в українській художній мові</i>	Гочо Гочев, Сийка Гочева (Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий", България)	<i>Семантико-синтагматические особенности предлогов в болгарских полипредложных конструкциях</i>
16:15 – 16:40	Michal Vašíček (Slovanský ústav AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>Předložky „k(u)“ +Dat a „(i)d“ +Dat v nářečích karpatského areálu</i>	Jana Bílková (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>Řetězce symsémantik jako syntagmaticky nestrukturované výpovědní jednotky</i>
16:40 – 17:05	Ilya Bey (Univerzita Komenského, Bratislava, Slovensko)	<i>Частиномовна належність стверджувального та заперечного слів у слов'янських мовах</i>	Petra Stankovska (Univerzita v Lublani, Slovinsko)	<i>Český výraz „tak“ a jeho ekvivalence ve slovinštině</i>
17:05 – 17:30	Лариса Колібаба (Інститут української мови НАН України, Київ, Україна)	<i>Реактуалізовані службові слова-морфеми в українській літературній мові XXI ст.</i>	Jakub Sláma (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika), Radek Šimík (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	<i>The subordinators “jak” (‘how’) and “že” (‘that’) in Czech content clauses</i>

9:00 – 10:30	Plenární zasedání III. <i>předseda Karolína Skwarska</i>	<u>Link pro připojení</u>
9:00 – 09:45	Д.ф.н., проф., член-кор. Національної академії наук України Анатолій Загнітко (Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця; Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України, Київ, Україна)	Іменниково-відмінкові трансформи в категорійній граматиці: статус, семантика і функції
09:45 – 10:30	Doc. PhDr. PaedR. Miloslav Vondráček, Ph.D. (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)	Pomezí adverbii a partikulí z perspektivy lexikografické

.....
10:30 – 10:45 *Přestávka*
.....

10:45 – 12:25	Sekce V. <i>moderuje Vladislav Knoll</i>	<u>Link pro připojení</u>	Sekce VI. <i>moderuje Barbora Štěpánková</i>	<u>Link pro připojení</u>
10:45 – 11:10	Stella Ondrejčíková (Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, Bratislava, Slovensko)	Osobitosti časových významov v konštrukciách s predložkou „od“	Anastasiia Hleba (Friedrich Schiller University Jena, Germany)	Regional variation of the Ukrainian prepositions in the Ukrainian language in the 1920s – 1930s: a corpus- based study
11:10 – 11:35	Darja Vašíčková (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	K některým předložkám v nářečí vesnice Pašozero	Ilia Uchitel (Friedrich Schiller University Jena, Germany)	“Chy” question particle in Ukrainian language: a corpus study
11:35 – 12:00	Anastasiia Ryko (University of Tartu, Estonia)	Варіативність союзів в пограничних русько- білоруських говорах	Tatiana Perevozchikova (University of Tübingen, Germany)	Translation strategies as evidence for the grammaticalization of modal particles: Russian “že” and “ved” and their Czech equivalents
12:00 – 12:25	Mirosław Jankowiak (Slovanský ústav AV ČR, Praha, Česká republika)	Wyrazy funkcyjne w gwarach białoruskich na Łotwie	Luboš Veselý, Vojtěch Veselý (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)	K otázce možné synonymie/ konkurence mezi částicemi „už“ a „ještě“

.....
12:25 – 13:30 *Přestávka na oběd*
.....

Pátek 31. března 2023

13:30 – 15:35	Sekce VII. <i>moderuje</i> <i>Mirosław Jankowiak</i>	<u>Link pro připojení</u>	Sekce VIII. <i>moderuje</i> <i>Miloslav Vondráček</i>	<u>Link pro připojení</u>
13:30 – 13:55	Anna Kisiel (Catholic University Leuven, Belgium)	<i>Przyimki złożone wyrażające podobieństwo: „z gatunku” i „w guście”</i>	Людмила Дика (Національний університет «Києво-Могилянська академія», Україна), Марія Шведова (Національний університет «Львівська політехніка», Україна, Friedrich-Schiller-Universität, Jena, Deutschland)	<i>Форми „од/від“ в українській мові: усна і писемна практика</i>
13:55 – 14:20	Magdalena Żabowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)	<i>„Dla“, „gwoli“, „tytułem“, „słowem“ jako operatory dyskursu</i>	Milena Hebal-Jeziarska (Uniwersytet Warszawski, Polska)	<i>Výrazový prostředek „ale“ – shody a rozdíly mezi polštinou a češtinou</i>
14:20 – 14:45	Magdalena Danielewiczowa (Uniwersytet Warszawski, Polska)	<i>„Względem“, „wobec“, „w stosunku do“... – polskie operatory relatywizacji</i>	Marie Mikulová (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	<i>Primární a sekundární formy při vyjadřování okolnostních určení</i>
14:45 – 15:10	Олексій Воробець (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна)	<i>Семантика прийменникових компонентів у складі поширювачів української та польської мови</i>	Ганна Ситар (Slovanský ústav AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>Прийменникові одиниці зі значенням допусту в українській та чеській мовах: зіставний аспект</i>
15:10 – 15:35	Ondřej Bláha (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>Předložkové pády v češtině a polštině: K typologické charakteristice blízce příbuzných jazyků</i>	Aksana Schillová (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>Předložkové skupiny vyjadřující lokalizaci podle světových stran (korpusově založená studie na materiálu češtiny a slovenštiny)</i>

.....
15:35 – 15:50 Přestávka
.....

Pátek 31. března 2023

15:50 – 17:55 Sekce IX. [Link pro připojení](#)
moderuje Petra Stankovska

- 15:50 – 16:15 Соломія Бук**
(Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна) *Лінгвостатистичний аналіз службових частин мов у словнику і тексті (на матеріалі корпусу текстів великої прози І. Франка)*
- 16:15 – 16:40 Наталія Щербій**
(Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна) *Визукові звуконаслідувальні слова як гібридні форми дієслова у слов'янських мовах*
- 16:40 – 17:05 Ольга Дьолог**
(Slovanský ústav AV ČR, Praha, Česká republika) *Непохідні прийменники в українській та чеській мовах: зіставний аспект*
- 17:05 – 17:30 Svatava Škodová**
(Univerzita Karlova, Praha, Česká republika) *Předložky s časovým významem: analýza užití nerodilými mluvčími češtiny*
- 17:30 – 17:55 Jakub Sláma** (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika),
Barbora Štěpánková
(Univerzita Karlova, Praha, Česká republika) *Znovu k postavení ambipozic: korpusová studie ambipozic s jednoslovnými komplementy*

17:55 – 18:05 Oficiální zakončení konference

moderují Karolína Skwarska a Vojtěch Veselý
